

від інвестування в регіонах України через створення додаткових робочих місць, скорочення безробіття, збільшення заробітної плати та покращення добробуту населення.

1.Бутко Н., Зеленский С., Акименко Е. Современная проблематика оценки инвестиционной привлекательности региона // Экономика Украины. – 2005. – №11. – С.30-37.

2.Гота А. Інвестиційна привабливість регіону // Персонал. – 2000. – №3. – С.54.

3.Пап В. Вдосконалення інвестиційної політики в країні та вплив на розвиток інвестиційного процесу в регіоні // Регіональна економіка. – 2006. – №2 – С.50-58.

4.Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом. – К.: Лібра, 2002. – 472с.

5.Рейтинг міст і регіонів України. Рейтингова агенція НАЦ «Інститут Реформ». – К., 2005. – 66 с.

6.Сіваченко І. Ю. ВЕЗ: світовий досвід і українська практика. – К., 2004. – 350 с.

7.Федоренко В.Г. Інвестиційний менеджмент. – 2-е вид., доп. – К.: МАУП, 2001. – 280 с.

8.Шарп У., Александер Г., Бэйли Дж. Инвестиции: Пер. с англ. – М.: ИНФРА-М, 1999. – XII. – 1023 с.

9.<http://www.ukrstat.gov.ua>.

Отримано 27.03.2007

УДК 658.152

В.В.ЖУКОВ, канд. екон. наук

Харківський національний економічний університет

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПОРТФЕЛЕМ ІНВЕСТИЦІЙ

Розглядається формування портфеля інвестицій у вигляді сукупності загальноприйнятих і спеціальних впливів. З метою підвищення ефективності формування інвестиційного портфеля і мінімізації втрат, пов'язаних з його оптимізацією і коректуванням, висвітлено основні принципи формування інвестиційного портфеля та запропоновані методи оцінки ефективності інвестиційного портфеля.

Забезпечення високих темпів розвитку економіки, зростання обсягів виробництва, підвищення конкурентоспроможності продукції, що виробляється, визначаються рівнем інвестиційної активності підприємства.

В сучасних умовах розвитку економіки під управлінням портфелем інвестицій варто розуміти: формування портфеля інвестицій, у процесі якого визначаються і встановлюються його складові частини, регулювання і розвиток певних співвідношень між елементами портфеля (наприклад, у якому обсязі повинні співвідноситися інвестиційні проекти за ступенем важливості: державні програми; регіональні програми; проекти, запропоновані зовнішніми інвесторами), що забезпечують досягнення поставлених цілей.

Аналіз робіт зарубіжних та вітчизняних учених-економістів

І.А.Бланка, Б.І.Холода, В.А.Ткаченко [1-3] за даною проблематикою дозволив зробити висновок, що питання методичних і концептуальних підходів до вирішення задачі управління портфелем інвестицій ще не знайшли достатнього розв'язання.

В умовах інтеграції України у світове суспільство проблема формування інвестиційного потенціалу дуже актуальна і велику роль у цьому процесі має відіграти саме управління портфелем інвестицій.

Формування портфеля інвестицій повинно здійснюватися в рамках загальної фінансової стратегії підприємства. При цьому, на відміну від інвестиційної стратегії, формування інвестиційного портфеля є середньостроковим управлінським процесом, що здійснюється у межах стратегічних рішень і поточних фінансових можливостей підприємства з урахуванням стану ринку, наявності законодавчих пільг чи обмежень, що припускає визначення потреб в інвестиційних ресурсах з конкретного проекту, вироблення обґрунтованої стратегії реалізації кожного проекту. Це обумовлено тим, що саме управління портфелем інвестицій щонайкраще сприяє досягненню ефективної роботи підприємств.

Процес формування портфеля інвестицій припускає його організацію і здійснення контролю за прийнятими інвестиційними рішеннями. Таким чином, формування портфеля інвестицій може бути подане у вигляді сукупності загальноприйнятих і спеціальних керуючих впливів (рис.1).

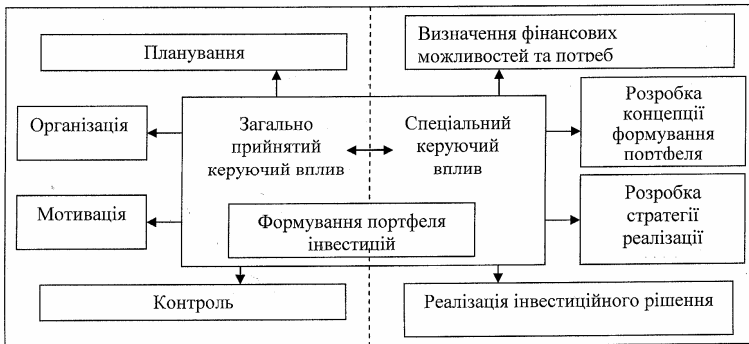

Рис.1 – Схема формування портфеля інвестицій

Разом з цим основними принципами формування інвестиційного портфеля повинні бути:

- безпека (невразливість інвестицій від потрясінь на ринку інвестиційного капіталу) і прибутковість інвестиційних проектів;

- стабільний ріст доходу в процесі реалізації обраних інвестиційних рішень;

- висока ліквідність портфеля реальних інвестицій (здатність підприємства вчасно погасити зобов'язання перед кредиторами чи зовнішніми інвесторами);

- поступовість між складовими частинами портфеля інвестицій, тобто виконання попередніх інвестиційних рішень повинне сприяти як успішному виконанню наступних, так і припливу нових інвестиційних пропозицій.

Досягнення даної умови багато в чому залежить від процесу планування основних напрямків інвестиційної діяльності. У той же час поступовість між складовими частинами портфеля інвестицій залежить від своєчасного планування структури і складу портфеля інвестицій, а саме обґрунтоване розмежування інвестиційних проектів за ризиком, терміном і прибутковістю, що має на увазі ієрархічний підхід до аналізу і добору інвестиційних проектів. Варто враховувати, що головна особливість стратегії формування портфеля інвестицій в існуючих умовах господарювання полягає в тому, що підприємство формує портфель інвестицій в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів.

Разом з тим формування портфеля інвестицій – це не одномоментна, а розтягнута в часі діяльність. Отже, здійснення заходів у межах управління інвестиційним портфелем повинне бути також пов'язане з логікою динамічного підходу до його формування. У загальному вигляді процес формування портфеля інвестицій представлений на рис.2.

З метою підвищення ефективності формування інвестиційного портфеля і мінімізації втрат, пов'язаних з його оптимізацією і коректуванням, необхідно використовувати різні методи оцінки ефективності портфеля, а саме: для кількісної оцінки варто використовувати різні економіко-математичні методи; для якісної і наочної оцінки – графічний аналіз, порівняння планових показників з фактичними тощо.

Обґрунтованість застосування конкретного методу оцінки ефективності портфеля інвестицій повинна визначатися як специфікою розв'язуваних інвестиційних задач, так і відповідним етапом формування портфеля.

Таким чином, при розгляді задачі управління портфелем інвестицій важливим є врахування функціонального аспекту, що відбиває загальний підхід до задачі управління портфелем і припускає в цілому розгляд основних функцій управління, а саме:

- аналіз інвестиційних можливостей підприємства для формування портфеля інвестицій;

- планування портфеля інвестицій підприємства;
- організацію процесу управління портфелем інвестицій;
- мотивацію;
- диспетчеризацію і регулювання процесу управління портфелем інвестицій;
- контроль за виконанням прийнятих рішень у сфері управління портфелем інвестицій.

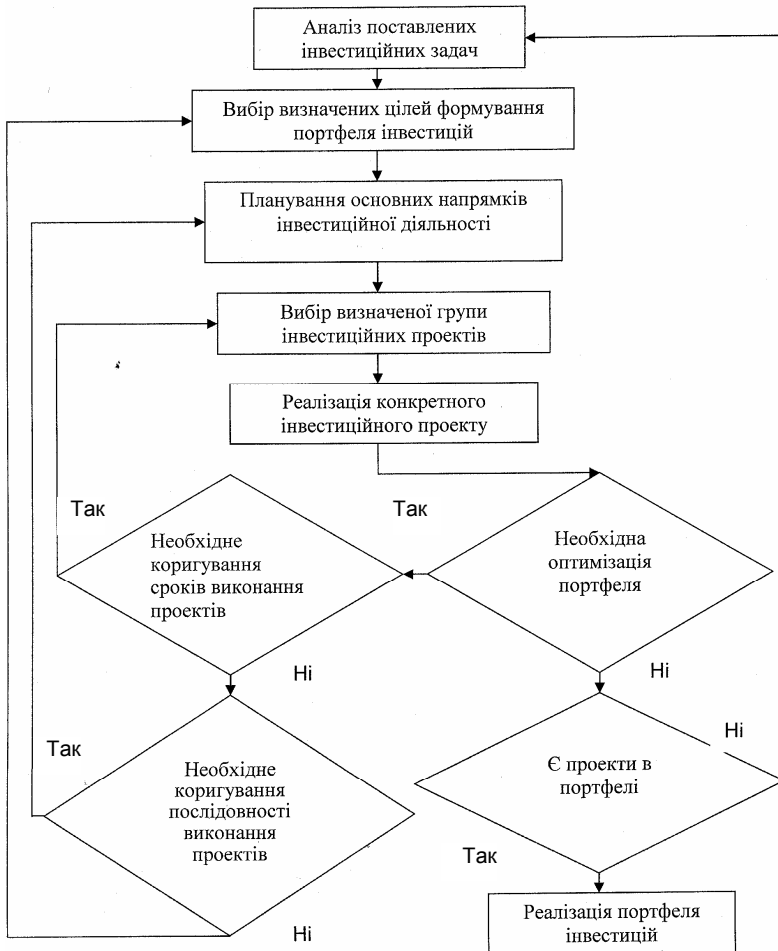

Рис.2. – Процес формування портфеля інвестицій

Перелічені функції управління портфелем інвестицій вважаються основними, тому що вони виконуються на всіх рівнях управління інвестиційною діяльністю, на кожній фазі реалізації інвестиційного проекту, для всіх його процесів і керованих об'єктів. Разом з тим послідовність функцій управління утворює своєрідний цикл, забезпечуючи при цьому високу ефективність управління портфелем, за рахунок:

- усеосяжності, тобто максимального охоплення всіх рівнів і всіх елементів процесу управління портфелем;
- безперервності виконання заходів на всіх етапах управління інвестиційним портфелем.

Безумовно, запропоновані напрямки удосконалення управління портфелем інвестицій не охоплюють всього комплексу заходів, що мають бути спрямовані на поліпшення інвестиційної діяльності підприємств. Разом з тим, практичне застосування вищевказаних рекомендацій сприяло б суттєвому покращенню інвестиційної політики в Україні.

1.Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент. – К.: ИТЕМ ЛТД, 1995. – 448 с.

2.Бланк И.А. Стратегия и тактика управления финансами. – К.: МП «ИТЕМ ЛТД» – СП «АДЕФ - Украина», 1996. – 534 с.

3.Тян Р.Б., Холод Б.І., Ткаченко В.А.Управление проектами. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 224 с.

Отримано 02.04.2007

УДК 721.011 : 331.5 (447) : 519.823.3

І.К.БОНДАР, д-р екон. наук, О.В.ВОЛКОВА, канд. екон. наук

Науково-дослідний економічний інститут Міністерства економіки України, м.Київ

В.І.ТОРКАТЮК, д-р техн. наук, М.М.ДОБКІН

Харківська національна академія міського господарства

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМ МАТРИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ СПІВВІДНОШЕННЯ РІВНІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАЦІ З ПОЗИЦІЙ ОСНОВНИХ ПАРАДИГМ РЕГІОНУ

Розглядається інноваційно-економічна модель вдосконалення систем матричного моделювання співвідношення рівнів ефективності праці з позицій основних парадигм регіону, яка дозволяє мінімізувати інвестиційні ризики, виявити синергетичний ефект кожної альтернативи діяльності і відповідно до неї сформулювати стратегію використання інвестицій за рахунок підвищення ефективності організаційно-економічного механізму регулювання регіональних ринків праці. Запропоновано методiku дослідження регіональних ринків праці з позицій оцінки ефективності праці з точки зору основних парадигм регіону на основі використання матричної моделі співвідношення показників економічної доцільності та продуктивності праці регіонів, здійснено типологію регіонів України та виявлено особливості розвитку регіональних ринків праці кожної групи.

Актуальність даної роботи обумовлена тим, що становлення рин-